

ANTTI TUURI on Kauhavalla syntynyt kirjailija, koulutukseltaan diplomi-insinööri. Tuuri tunnetaan ennen kaikkea pohjalaisia kuvaavista kirjoistaan. Hän sai Finlandia-palkinnon 1997 teoksestaan "Lakeuden kutsu" ja Pohjanmaasarjan ensimmäisestä teoksesta "Pohjanmaa" Pohjoismaisen Neuvoston kirjallisuuspalkinnon vuonna 1985. Tuuri on myös suomentanut islantilaisia saagoja.

Antti Tuurin teoksista on filmatisoitu useita elokuvia. Tämän lisäksi hän on myös kirjoittanut TV-sarjoja ja lähes sata kuunnelmaa. Hänen kirjojaan on käännetty kuudelletoista kielelle.

Tuuri on aikamme näkyvimpiä ja arvostetuimpia kertojia. Hänen tiedetään pohjustavan kaunokirjallisetkin teoksensa huolellisesti ja usein laajoin haastatteluin, jotka antavat teoksille niiden uskottavuuden. Myös henkilökohtaiset kokemukset ovat hänen kirjojensa keskeistä materiaalia.

(Lähde: Wikipedia.)

Antti Tuuri

KESÄTÖITÄ

KESÄÄ 1962 se muistaakseni oli, kun Lappajärven Tarvolassa jaettiin isoa maatilaa, ja isäni Elias Tuuri, joka oli Lappajärven ja Vimpelin pitäjiä taksamittari, määräsi minut kartoittajansa Erkki Mäntyniemen apulaiseksi; koko tila kartoitettiin. Mieluummin olisin ollut laiskana, lueskellut hiukan koulukirjoja, koska syksyllä alkoi abiturienttivuosi, ja muitakin kirjoja, ja odottanut lauantain tansseja ja pikkulauantaita, keskiviikkoa, jolloin myös jollakin Pohjanmaan monista lavoista olisi tanssit.

Kartoittajan apulainen minusta kuitenkin tuli. Taksapiireihin järjestetty maanmittauslaitos oli silloin jo ajautunut merkilliseen umpikujaan: maanmittareiden työmäärä vain lisääntyi, mutta toimituksista perittävät palkkiot eivät pysyneet edes inflaation mukana. Järkevimmät maanmittarit siirtyivät tekemään vain lohkomisia, huvilatonttien erottamisia ja muita vähätöisiä hommia, joista vielä leipä lohkesi, mutta isoihin jakoihin ei enää koskettu, ja ne jäivät makaamaan vuosikausiksi. Isäni ei kuulunut järkeviin; jaettavaksi tullut maatila oli iso ja siinä oli

isosti töitä. Minä olin tietenkin palkattomana apulaisena.

Muistan kesän kuitenkin kauniina. Kartoitimme ensin peltomaat, joita oli puoli kylää. Uittotyöt olivat jo loppuneet Lappajärveltä, uitto huilasi jossakin Ähtävänjoella kohti Pietarsaarta, ja taloista oli antaa miehiä kartoittajalle apulaisiksi. Apumiehet olivat nuoria ukkomiehiä, jotka kiusoittelivat toisiaan ja minuakin ankarasti naisasioilla.

Perinteisin menetelmin vedettiin selkälinjaa pellonreunoissa ja kartanoilla, etsittiin pyykkejä ja kuunneltiin kylän vanhojen miesten muistelmia:

– Siinä se pyykki oli vuonna 1908 kun olin tässä takahaassa paimenessa.

– Annan Kallen Matti kai sen haki, kun vuonna -45 sai rintamamiestontin ja tarvitsi kivijalkaan sopivaa kiveä.

Niin kauan kuin oltiin kylällä, talo tarjosi ruuan, metsissä oltiin omissa eväissä. Muistan, että pöydässä oli aina lisäkkeenä etikkakurkkuja, viipaleiksi leikattuja avomaankurkkuja, joita oli pidetty aamupäivä etikkavedessä, sokerissa ja suolassa, ja riipoteltu tilliä sekaan. Hyviltä ne maistuivat

perunoiden ja kastikkeen kanssa.

Kun peltomaat oli kartoitettu, siirryttiin metsiin. Metsälinjat olivat tietenkin kasvaneet pahasti umpeen, ja apumiehiä tuli rajanaapureista vesureiden ja sahojen ja kirveiden kanssa raivaamaan aukkoa sitä mukaa kun saimme linjoja kepitetyksi. Lappajärven Tarvolasta oli lähtöisin monta hyvää painimiestä ja Veikkojen painikämpällä apumiehistäkin oli harjoitellut jokainen. Kahvitaumat ja ruokataumat metsässä menivät usein painimiseksi; siinä sammal põlisi, kun miehet viskoivat tosiaan ja minua tantereeseen.

Kun linjaa auottaessa tultiin suopaikalle, jossa hillat, lakat, tai niin kuin Pohjanmaalla sanotaan, valokit jo olivat kypsiä, aseet herposivat miesten käsistä ja lakkoja syötiin niin kauan kuin suun nahka kesti. Kartoittaja Mäntyniemi oli rauhallinen mies eikä moittinut, vaikka aikaa meni kartoittamisen työstä, joka hänellä tietenkin oli urakkaluontoisena. Ei hänkään sillä työllään enää elänyt, enemmän tuloja hän sai oman tilansa hoitamisesta, lehmien lypsämisestä, leipäjuuston paistamisesta ja myymisestä.

”Taksapiireihin järjestetty maanmittauslaitos oli silloin jo ajautunut merkilliseen umpikujaan: maanmittareiden työmäärä vain lisääntyi, mutta toimituksista perittävät palkkiot eivät pysyneet edes inflaation mukana.”

Kerran linjalle juoksi hirvi ja vasa, miehet lähtivät heti niitä piirittämään ja ehtivät jonkinlaisen ketjun jo vetää ennen kuin muistivat, ettei hirviä saanut luvatta tappaa, ja palasivat taas aukaisemaan metsälinjaa. Siinä sitten ihmeteltiin, kuinka lihat olisi saatu salaa kylään, jos emo ja vasa olisi tapettu.

Kun maat oli kartoitettu, talon isäntä järjesti meille saunaillan, saunottiin ja juotiin olutta. Silloin oli elokuu jo lo-puillaan. Kartoittaja Mäntyniemi kulki moottoripyörällä, joten hän ei olutta tainnut nauttia, mutta kylän miehet joivat

reippaasti, ja taisin minäkin muutama pullon saada.

Kun lähdin polkupyörällä ajamaan kotiin kirkolle, oli jo niin hämärää, että vaivoin erotin hiekkatien, lyhtyä minulla ei pyörässä ollut. Äkkiä edessäni pimeän seassa oli vitivalkoinen, liikkuva olento niin kuin joku kummitus tai haamu. Muistan, että en kuitenkaan pelästynyt vaan ajoin eteenpäin haamua kohti, sen verran monta pulloa olutta olin saunaillassa saanut. Eikä edessäni kummitus ollutkaan, vaan tuttu mattokauppias, joka oli ollut sököringissä lyömässä korttia, hävinnyt ja pelannut päällysvaatteensakin; hänellä oli enää yllään valkoiset pitkälahkeiset alushousut ja valkoinen, pitkähihainen aluspaita. Hän valitteli huonoa onneaan, lohdutukseksi tarjosin ilmaisen kyydin kirkolle pyöräni tarakalla eli jopparilla, niin kuin sitä pyörän osaa meilläpäin sanottiin.

Kirjoittaja on kirjailija ja kartoittajan apulaiseksi komennettu.

> Langatonta liikkuvuutta?

> Teklan mobiilisovellukset kuntasektorille, energianjakeluun ja vesihuoltoon mahdollistavat tietojen lukemisen ja kirjoittamisen suoraan kentältä.

Teklan mobiilisovellukset kunnan ydinprosessien tukena -tietoisku ja henkilökohtaisia esittelyjä Teklan osastolla Paikkatietomarkkinoilla 23.-24.9. Helsingin Messukeskuksessa